

Kmetijski list

Glasiilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	Din 20—
pololetno	Din 10—
četrtletno	Din 5—
Posamezna številka	Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnajaj si sam!**

Inserati:

1 mm inseratnega stolpca stane za:	Din 0,25
male oglase	Din 0,25
uradne razglase	Din 0,50
reklame po dogovoru	

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Božične misli!

Devetnajst stoletij že praznuje krščanski svet dan miru — božične praznike. Vseeno pa ni daleč za nami doba, ko je v silni vojni vihril človeški rod poteptal ta nauk, ko je vladalo le ubijajoče sovraštvo in ko je bil srečo donajajoč mir pozabjen.

Devetnajst stoletij že doni ta dan po vseh cerkvah oznanilo, da mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje, vseeno pa vidimo vsepovsodi, da namira dobra volja in da obvladujejo svet vedno bolj in bolj ljudje slabe volje, ljudje brez krščanske ljubezni.

Devetnajst stoletij že priznava človeški rod Kristusov nauk, toda v resnici se oddaljujemo od njega vedno bolj in bolj in zato praznujemo tudi božične praznike vedno manj sveto in vedno manj praznično. In skoraj bomo zašli tako daleč, da bodo božični prazniki le lepa prilika za gostitev.

In vedno slabši bodo božični prazniki in vedno bolj bo propadalo človeštvo, če bomo tudi v naprej nosili božji nauk le na jeziku, mesto v srcu, če bomo o njem le govorili, mesto da bi po njem delali, zakaj v tem je glavni vzrok našega npravnega propadanja.

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! Ne ponavljajmo samo ta nauk, temveč živimo enkrat tudi po njem, predvsem pa ne pozabimo, da je ta nauk nepopoln, če ne upoštevamo tudi njegovega dopolnila, ki se glasi: Toda bolj ljudem na zemlji, ki so slabe volje!

Da, tovariši! Ne pridemo preje do miru na zemlji, dokler ne stremo one, ki so izvir vsega zla, ki s svojo slabo voljo ovirajo vsak napredek človeštva in ki štiti vsako krivico.

Najslabši od slabih ljudi so pa oni, ki lažejo. Kdor laže, ta je zastrupljen v svoje jedro, ta je vedno nasprotnik resnice in ta je vedno zavajalec ljudstva.

Naša največja nesreča je, da obvladajo pri nas javno življenje lažniki.

Ali bi bilo drugače mogoče, da se ponaha z zaupanjem ljudstva stranka, ki istočasno zahteva prost izvoz živine in njegovo prepoved?

Ali bi bilo drugače mogoče, da sklepa stranka, ki proglaša vse svoje nasprotnike za brezverce, dogovore za skupen boj s komunisti?

Ali bi bilo drugače mogoče, da se proslavlja za največjo zaščitnico delavcev stranka, ki je dala v delavce streljati?

Ali bi bilo drugače mogoče, da propagira stranka, osnovana na temelju krščanske ljubezni, samo sovraštvo do bližnjega?

Ali bi bilo drugače mogoče, da verujejo ljudje stranki, ki govori sedaj za mir, čeprav vedo vsi o njej, da je bila največja propagatorica vojne?

In vprašamo: Ali more ostati naše zasebno življenje čisto, če pa trpimo v javnem življenju take laži?

Ali vas morda ni vse polno, ki ste prišli ob mir v družini, ker so zanesli v vašo hišo prepričanje slabe volje, ki so na vašem domačem ognjišču iskali dobiček za sebe?

Ne more biti zato dogovora z lažnikom, še manj pa z lažnivo stranko. In zakon v javnem življenju mora postati, da kdor je zasaden na laži, se mora unakniti. Varnostna zaklopnica človeštva pred slabimi ljudmi bo ta zakon in zato na delo za njegovo uveljavljenje.

Blagoslov človeštva je mir na zemlji, toda dosegljiv le, če zlojimo ljudje dobre volje moč onih s slabo voljo.

Boj za zmago Stare pravde, je boj za zmago ljudi z dobro voljo in zato s ponosom kličemo v svoje vrste močne, da z njih silo zaščitimo slabotne in premagamo slabe.

To so naše božične misli.

Zveza Slovenije z morjem.

Inž. Klodič, eden naših prvih železniških strokovnjakov, je priložil v »Jugoslaviji« članek o železniški zvezi Slovenije z morjem. Članek je tako izrpen in tako uničujoč za vse nasprotnike od nas dosežene zveze, da smatramo za dobro, da seznanimo z njim vsaj v glavnem tudi naše bralce.

Pristasi proge na Brod-Moravice trde, da imajo tudi druge železnice 25% vzpon in celo večji. Tako utemeljevanje je tako smešno, da sploh odgovora ne zasluži. Potem pravijo: »Dovozno železnice se sme zgraditi bolj strmo, ker je glavna proga Zagreb-Sušak vedno zelo obremenjena.« Ravno nasprotno je res. Če je glavna proga polna, potem moram vlake spraviti na dovozno progo in čim prej odpote ta, tem prej je sploh promet ustavljen.

Potem pride oni znani bahaški argument, da je v območju proge Kočevje-Moravice neznansko veliko šum. Resnica pa je, da vodi nameravana Kaffjeva proga mimo teh šum, vsaj ima Čabar še vedno 32 km daleč do najbližje postaje Brod na Kupi. Težišče šum pa leži še dalje proti zapadu. Čabranec bi se najbolje ustreglo z gradnjo od 40 do 45 km dolgih cest, katere bi Čabranec tudi že dosegel, če ne bi prevarjeni vsled Kaffjeve proge zamudili ugodne prilike. Toda to se da še popraviti!

Ovori se dalje celo, da je proga na Brod-Moravice tudi »za vojaške interese imenitna zveza«. Vsak rekrut ve, da je položnejša železnica boljša od strme in ona od meje bolj

oddaljena sigurnejša ko proga tik ob meji.

Hvalli se je tudi »priljuček pri Brod-Moravicah«, toda tudi to je popolnoma neresnično. To ogibališče leži na prehodnem strmcu in je za obratovanje silno nevarno.

Da bi zavlekli gradnjo dosežene proge, so dejali, da se naj »odločilo« se merodajni faktorji in strokovnjaki. — Pokrajinska uprava, vojaška oblast, slovenski trgovci, ogromna večina Slovenije (potem plebiscita), železniško ministrstvo, narodna skupščina in centralna vlada, vse to se je izreklo za našo progo, ki je danes uzakonjena. Zakon sam pa sankcioniran od kralja! Za Boga, kdo naj torej še odloča o tej stvari!

Kljub vsemu temu pa se hoče še naprej delovati za uresničenje proge na Brod-Moravice. Popolnoma brezupno početje. Zakon je zakon in da se izpremeniti le z novim zakonom. Popolnoma izključeno je, da bi Srbi privolili v revizijo zakona, ker bi se upravičeno bali tudi revizije svojih prog (Jadranske železnice). Poleg tega bi morali v revizijo privoliti tudi Amerikanci, kar revizijo zlasti otežkoča. Početje zagovornikov proge na Brod-Moravice ni torej drugo ko najnižkotnejša škodoželjnost in trmoglavost. Češ, če moja ne obvelja, pa naj vse skupaj vrag vzame! Tužna jim majka!

Predlagal se je baje tudi kompromisni predlog, da se zgradi progi Kočevje - Brod - Moravice in Črnomelj-Vrbovsko. Brez ozira na to, da je to protivno zakonu, bi bili prebivalci okoli Starega trga grdo ogolufani. Sicer pa je tak predlog le demagoško. Zasigurana bi bila na ta način le proga Kočevje - Brod - Moravice, glede druge pa bi v Beogradu

upravičeno dejali, da je le luksuz, ker se more voziti iz Črnomlja preko Karlovca na Kvarner. Danes imamo uzakonjeno zvezo Kočevje-Stari trg-Vrbovsko, ki predstavlja najtežji del zveze Črnomelj-Vrbovsko. Ostali del pa kriči naravnost po uresničenju in bi bil tudi že dosežen, da ni bilo škodljive protigatacije akcijskega odbora za zvezo na Brod-Moravice. Tako je in nič drugače! Skrajni čas je že, da bi uvidel akcijski odbor, da je njegovo delo le na kvar dežele. Zaradi tega dela so izgubili Čabranec ceste, interesente okoli Črnomlja pa železnico!

Mnogo se govori o rentabilnosti zveze na Brod-Moravice in to vsled velikih gozdov. Pribiti je treba, da je rentabilnost brez tranzitnega prometa nemogoča. Le proga, ki je dovozna cesta vse Slovenije na morje, se more izplačati »in tu se vidi kako smotreno je deloval g. min. Puceč, ko se je zavzel ravno za zvezo na Vrbovsko, ni pa delal le po slučaju, kakor se mi to očita od nasprotne strani.«

Na to našteva inž. Klodič vse smeri, ki pridejo v poštev kot zveze Slovenije z morjem in konstatira, da je proga Sevnica-St. Janž največje važnosti, ker ima po tej progii Maribor do Reke samo 19 km dalje ko do Trsta, kar se pa da še skrajšati. Štajerci veliki pomen te zveze vse premalo še cenijo in vsi štajerski interesi bi morali gledati, da se prevrti lokalna proga St. Janž-Trebnje (21 km) v glavno progo in da ne bo treba v Sevnici obračati vlakov, kakor se to dogaja v Zidanem mostu.

S tem, da je na našo progo pritegnjena Štajerska, je njena rentabilnost zjamčena.

Po vsem tem ima na gradnji proge na Brod-Moravice interes edinoletni trikot Kočevje-Cabar-Brod Moravice, na gradbi železnice na Vrbovsko pa vsa Slovenija. Površine slovenske zemlje glede na obe progii so v razmerju kakor 2 : 34, oziroma celo 1 : 34, če odbijemo čabarski okraj!

Gospod inž. Klodič končuje nato svoj članek sledeče: »S tem je za me debata o železn. zvezi Slovenije z morjem končana. Zadeva je potom zakona v korist cele Slovenije rešena.«

Ponosni smo, da je rešena po zašlugi naših poslancev in to bo enkrat tudi zgodovina priznala, pa čeprav socialno demokratiški renegat in bivši poverjenik Prepeluh od zavisti počl. Priporočamo mu, da si prebere članek inž. Klodiča, morda potem vendarle uvidi, kako neumnost počenja, ko se hoče iz zaslužnega ljudskega dela norčevati. Naj nadaljuje svoj posel, ga bo vsaj prej doletela sodba zgodovine.

Klerikalno časopisje.

Naravnost velikansko agitacijo razvijajo v zadnjem času klerikalci za svoje liste, zlasti na Štajerskem. Ne pade nam niti v glavo, da bi jim odrekli pravice agitirati za svoje časopisje. Toda odločno moramo protestirati proti načinu, kakor se vrši ta agitacija. Najnesramnejše se zlorablja vera, najbrezobzirnejše se obrekuje nasprotnik in na najbolj židovski način se hvale podlost klerikalnega časopisja. V resnici! Reklama je vredna klerikalnega časopisja.

Da podamo le en sam primer.

Pred nami leži letak, ki ga je izdala tiskarna svetega Cirila v Mariboru. Naslov letaka se glasi: »Katoličani! Na agitacijo za krščansko časopisje!« In potem sledi reklama, kakršne so zmožni edinole klerikalci. Kolikor črk, toliko neresnic, kolikor stavkov, toliko obreko-

vanj. Bolj resnično pač ni moglo biti prikazano klerikalno časopisje.

V tem letaku je navedenih 11 točk, vsled katerih da mora vsak katolik biti naročnik ali »Slov. Gospodarja« ali pa »Straže«, teh dveh dioskurov hujskaške žurnalistike.

Poglejmo si te točke po vrsti, ker bomo na podlagi njih najlažje označili vrednost klerikalnega časopisja.

Zakaj mora torej vsak katolik podpirati klerikalne liste?

Letak odgovarja na to vprašanje sledeče:

1. »Ti listi odločno branijo katoliško vero in sv. Cerkev proti verskim sovražnikom, samostojneži, liberalci in socialni demokrati (komuniste so seveda izpustili) pa jo napadajo in smešijo.«

Resnica pa je ta: klerikalni listi branijo vero tako odločno, da so proslavljali zvezo z komunisti. Nič pa ni še nam mogoče očitati take brezverske zveze in nič še ni dokazal, da bi mi kedaj zagrešili kako protiversko dejanje!

2. »Ti listi pišejo za krščansko šolo in vzgojo otrok proti nakanam Pribečevića in samostojnežev, ki hočejo brezversko šolo.«

Resnica: Ti listi pišejo tako, da postane vsak otrok obrekljivec in lažnik, samo če jih vzame v roko. Nikdar se še nisimo borili za brezverko šolo, temveč vedno smo naglašali, da smo na verskem stališču.

3. »Ti listi pišejo za samostojnost ali avtonomijo Slovencev in zahtevajo, da morajo v svojih zadevah odločevati Slovenci sami, ne pa srbske stranke, samostojneži pa so glasovali za centralizem ter so s tem izročili Slovence pod nadvlado srbskih strank.«

Resnica pa pravi: Da so klerikalci največji hujskači in sovražniki Srbov, je res. Stari avstrijanci ne morejo biti drugačni. Toda ta njih protisrbska gonja je veležidajalstvo in sramota za tistega, ki se s tem najpogledijim zavajanjem ljudstva še ponaha. Če smo Slovenci sami, potem je konec naše svobode, potem se vrnejo predpreobratni časi! To stoji! Slovence pa je izročil, če že tako govorimo, pod nadvlado Srbov nihče drug, ko dr. Korošec, ki je vstopil v Protičev kabinet in rešil s tem velesrbski režim. Tako govori zgodovina!

4. »Ti listi ostro nastopajo proti zvišanju davkov, samostojneži pa so glasovali za vse nove davke.«

Resnica: Vsi davki, kar jih imamo danes, so iz dobe, ko je bil Korošec v vladi. Niti za en nov davek pa nismo glasovali mi!

5. »Ti listi zahtevajo pomoč ljudstvu, ki je trpelo vsled suše, povodnji in toče!«

Resnica: Oni le zahtevajo, mi pa smo dosegli. Dosegli smo koruzo za kraje, ki so trpeli vsled suše, dosegli podporo za kraje, prizadete od toče (ptujski okraj) in priborili prebivalstvu v Selski dolini, ki je bilo prizadeto od povodnji znatno denarno podpora in materijelno pomoč.

Klerikalci pa so jim dali — veliko ničlo.

6. »Ti listi se potegujejo za vse trpeče stanovce: za kmete in delavce, za uradnike, železničarje, cestarje, žandarje in vojake, so torej njihovi pravi prijatelji!«

Resnica: Mi se poleg vseh teh potegujemo še za duhovnike, katere pa je letak previdno in iz lahko razumljivega vzroka izpustil. Kako pa se potegujejo dejansko za trpeče, pa se vidi iz tega, da je Klekl proti agrarni reformi, da je Gosar proti izvozu živine, da je vrgel Korošec na cesto nebroj železničarjev, da je dal Brejce streljati

delavce na Zaloški cesti l. t. d.

Pa naj vstane tisti, kateremu smo mi storili krivico in z zahvalnimi pismi klerikalcev in liberalcev mu bomo dokazali njegovo laž!

7. »Ti listi so proti vsaki vojski ter zahtevajo mir. Zato so tudi proti vsem izdatkom za novo orožje.«

Resnica: Ni bilo lista, ki bi tako hujskal na vojno, kakor so to delali klerikalci. Silno kratke pameti je, kdor je to pozabil. Njihov poslanec Pogačnik je bil predsednik brambornega odseka, ki je vsako leto zahteval nove kanone in za katere so glasovali klerikalci vedno z navdušenjem.

8. »Ti listi zahtevajo, da naj fantje odslužijo vojake doma na Slovenskem, da se naj število vojaštva zmanjša za polovico in da se službena doba zmanjša za polovico.«

Resnica: Dr. Brejce je odklonil slovenske vojake kot nezanesljive in katoliško tiskarno v Ljubljani so morali l. 1920 stražiti srbski vojak. Dr. Korošec je bil tisti, ki je pristal na to, da je bil srbski vojni zakon raztegnjen tudi na slovenske pokrajine. In samo to je vzrok, da služijo naši fantje izven Slovenije.

9. »Ti listi so hudo bičali slabo ravnanje z našimi vojniki, ter so zahtevali za nje pošteno hrano in obleko, samostojneži pa so izjavili, da se našim fantom v Srbiji dobro godi in da jim ničesar ne manjka.«

Resnica: Dokler so bili klerikalci v vladi, in tedaj se je našim fantom najslabše godilo, niso našli nobene dobre besede za naše fantje. Šele ko so bili v opoziciji, so mislili s hujskarijo naloviti kalinovo. Hujskali pa so tako, da so našim fantom samo škodovali in ne koristili. Še danes se potikajo tisoči in tisoči naših fantov v tujini, ker so se dali zapeljati od klerikalnih hujskarij. Za dobro hrano vojakov pa se potegujejo klerikalci na ta način, da glasujejo vedno proti, če zahteva vojni minister denar za zboljšanje vojaške hrane. Brez denarja pa ni dobre hrane. Kar pa pravi letak o nas, pa je prosta laž.

10. »Ti listi so se odločno potegnili za naše rekrute, katere so lani v najhujši zimi peljali v Srbijo, da jih je okrog 600 umrlo.«

Resnica: Potegnili so se takrat, ko je bilo prepozno. Preiskava pa je dokazala, da so bili tej nesreči največ krivi razni uradniki na Hrvaškem, ki našo vojsko tako sovražijo ko klerikalci.

11. »Ti listi so pisali neustrašeno (pravilneje falotsko. Op. ured.) zoper vojnega ministra Zečevića, ki je bil kriv smrti nedolžnih rekrutov ter so ga spravili na zatožno klop. Samostojneži pa so glasovali zoper kaznovanje vojnega ministra.«

Resnica: Preiskava je dokazala, da ni bil general Zečević kriv in je bil vojni minister Vasič odstavljen, ker ga ni zadosti branil. Da so na zatožno klop spravili klerikalci Zečevića, je prazna bajka. Zečević sploh ni bil na zatožni klopi. Mi nismo glasovali proti njegovemu kaznovanju, temveč zahtevali, da se stvar najprej preišče in šele potem krivci kaznujejo. Klerikalci pa so zahtevali kaznovanje brez preiskave. Tako namreč razumejo pravico.

In samohvale klerikalnih listov, je konec. Ker pa je ta nepopolna, moramo dostaviti par točk.

12. »Ti listi lažejo, da se kar kadl. Enako so v obrekovanju neprekosljivi. Kdor bi se rad naobrazil v hujskariji, naj samo vzame v roke »Slov. Gospodarja« in imel bo zadost!«

13. »Ti listi pravijo, da so za sv. vero in zato so izpremenili nauk »ljubi svojega bližnjega« v nov

nank: »Udari po bližnjem, če ni klerikalec.«

14. »Ti listi poznajo samo eno, kako zagurati klerikalni gospodi nadvlado nad ljudstvom. Zato napadajo vse, ki se bore za osamosvojitve ljudstva.«

Taka je resnica o klerikalnem tisku, taka je njegova sramota.

Za nas tovariši pa izhaja iz te resnice dolžnost, da delamo za svoj tisk.

800.000 kron dajo klerikalne banke vsak mesec za klerikalne liste, vsaj desetino tega moramo zbrati za naš tisk mi. Le tako bomo kos svoji nalogi, le tako bomo strli glavo oni klevetniški kači, ki se imenuje — klerikalno časopisje.

Dajte nam kmetijsko naobraženega učiteljsval

Z neumorno in vzgladno požrtvovalnostjo je delovalo in še deluje naše starejše učiteljstvo med kmetijskim ljudstvom za njegov napredek. Ne ostaja le v zaprašenih sobah, med štirimi stenami, temveč zaveda se, da je kmetijstvo steber države, od katerega je odvisen vsak posameznik in vsa država in zato dela zanj. Če je blagostanje pri kmetu, potem ni pomanjkanja pri nikomur.

Glavni viri dohodkov našega kmeta pa izvirajo iz obdelovanja polj, živinoreje, vinogradništva, sadjarstva in čebelarstva. S tem se je naš kmet že od nekdaj pečal in najbolj se mu prikupi, ako kramljaš ž njim o njegovem delu in mu daje navodila kako si s pametnim gospodarstvom pomnoži in izboljša svoje dohodke. To je prav dobro razumelo naše starejše učiteljstvo in za to si je tudi znalo pridobiti med našim ljudstvom ugled, spoštovanje in hvaležnost. Le vprašajte našega kmeta, kdo ga je naučil oplemeniti sadje, vrtnice, to in drugo, in odgovoril vam bo kratko in odločno: šola, gosp. učitelj. Da, takrat, ko je bil pri nas še prejšnji gosp. učitelj, takrat smo se res učili v šoli nekaj, kar je kmetu koristilo. Le škoda, da ni danes več tako. Še danes se rad spominjam, s kakim veseljem smo hodili na šolski vrt, kjer smo pod skrbnim vodstvom našega učitelja opravljali vsa čebelarska in sadjarska dela. Znal nas je ne le navaditi, temveč tudi navdušiti, da je postal vsak res dober sadjar in čebelar. Vedno nam je povdarjal, da nauči ena ura praktičnega dela gojenca več kakor več dni trajajoče samo ustno razlaganje. S tem je pridobil učitelj srca nas vseh in šola nam je bila naš drug dom, učitelj pa naš drug oče. Še po dokončanih šolskih letih smo prav radi zahajali k njemu ali ga pa vabili v naš sadovnjak ali vinograd ter mu z veseljem razkazovali sad njegovega truda in nauka, kar mu je bilo v veliko zadovoljstvo in plačilo. Skratka: Bil je naš in mi njegovi in Bog obvaruj, da bi kdo slabo govoril o njem ali o šoli. To so bili res idealni delavci med našim narodom, ki jim ohrani vedno svojo hvaležnost, ker ve ceniti njih delo.

Tako je bilo v bivši neagrarni Avstriji. Danes temu ni več tako, dasi ravno smo pričakovali v agrarni državi podvojeno delo in navdušenje. Starejše učiteljstvo je deloma pomrlo ali stopilo v pokoj, deloma pa odšlo radi študiranja svojih otrok v mesta. Mlajša generacija pa žal daleč zaostaja za starejšo in dostikrat nima pojma, zmožnosti niti veselja do kmetijskega pouka. Vsi bi bili najrajši v mestu in tako je nastal med narodom in učiteljstvom prepad, ki grozi, da postane lahko nepremostljiv.

Pogubne posledice so že tu. — Včasih so klicali kmetje: »Dajte nam šol, dajte nam učitelje!« Danes pa slišimo: »Preveč je šol, proč z njimi!« In kdo je temu kriv? Učitelji? Dvomim. Poznam jih dosti in vem, da so požrtvovalni in bi tudi radi delali, toda manjka jim strokovne naobrazbe, ker je bil pouk na učiteljsku neploden verbalizem, njih praktična izvežbanost pa pod vsako kritiko. Vsaj prihajajo še danes iz učiteljske učitelji, ki ne znajo razločevati niti navadnega žita, kaj še, da bi bili izvežbani v raznoževanju in požlahtnjevanju dreves, čebeloreji, unmem kmetijstvu, naprednem vinogradništvu itd. Vse to pa je neobhodno potrebno za vsakega podeželskega učitelja. Med tem, ko se jih muči z raznimi vrstami cvetlic in trav, ne znajo svetovati kmetu, kako pridelava več krme, kako po zobeh spozna starost živine, kako se obvaruje škode po divjačini, kako je treba obrezati vrtnice, trte ali drevesa in zatirati razne poljske in

grodne škodljivce. Na učiteljskih se podaja vse polno nebitnega, a veliko premalo bistvenega. Učiteljski manjka strokovnjaka, vodnika, ki bi jih znal navdušiti za kmetijski pouk in to je glavni vzrok, da imajo mlajši učitelji žal tako malo veselja za sadjarski in kmetijski pouk. Tako žalostno so v tem oziru razmere, da se v minulih poletnih ni priglasilo niti toliko učiteljev, da bi se mogel prirediti za nje kmetijsko nadaljevalni tečaj na Grmu. — Žalostno toda resnično!

Kam jadramo! Ali sme iti tako naprej? Ne in ne! V kratkem bodo naši vrtovi propadli. Kaj torej storiti? Kaj nam koristijo razni sadjarski in vrtnarski nadzorniki, če ne bodo imeli kaj in koga nadzirati? Ključemo njim in merodajnim oblastem: S kmetijskim strokovnjaki najprej na učiteljska, kjer naj vzgajajo kmetijsko naobraženo učiteljstvo. Šele potem se naj jih pošilja po deželi ustanovljati in nadzirati šolske vrtove. Le strokovno naobražen specialist more strokovno naobraziti druge. Če se priznava, da je za pouk zdravstva potreben zdravnik, potem se mora tudi priznati, da je za kmetijski pouk na mestu edino izprašan agronom-strokovnjak. — Nihče ne more vse znati, vsako polovičarstvo na vzgojnem zavodu je pa skrajno škodljivo.

Naš klic in naša zahteva je in bo: Dodelite takoj početkom II. semestra učiteljskem kmetijski in vrtnarski strokovnjaki, ki bodo znali vcepiti učiteljski veselo do kmetijskega pouka. Samo tako dobimo kmalu kmetijsko naobražene učitelje, ki bodo res prava in pa trdna opora našemu kmetu.

Poročilo ljubljanskega tržnega nadzornika.

Pikre besede nam silijo v pero, ko čitamo poročilo ljubljanskega tržnega nadzornika. In da niso vse razmere že itak zadosti žalostne, se pač ne bi premagovali, temveč povedali svoje mnenje brez zatajevanja. Tako pa bomo kratki in mirni, ker upamo, da se bodo merodajni krogi vendar enkrat spomnili, kako katastrofalno gospodarsko politiko da vodijo.

V poročilu ljubljanskega tržnega nadzornikstva beremo uvodne sledeče stavke: »Protidraginska akcija je izgubila s padanjem dinarja glavno podlago. Dvig cen nekaterim zadržuje trenutno visoka izvozna carina. Stanje cen življskim potrebščinam v bodoče bo v veliki meri zaviselo od vrednosti našega denarja. Pričakujemo, da bo centralna vlada s pametno izvozno carino zadrževala nastanek anarhije cen na domačem trgu.«

Skoraj vsak stavek je za sebe vzet, resničen. V celoti pa so vsa izvajanja popolnoma napačna, škodljiva in krivična.

Protidraginska akcija vlade je obstojala na prepovedi izvoza pridelkov in dovolitvi njihovega uvoza. Vsled padca valute je ta akcija izgubila vso svojo veljavo, kajti če bi obstojala še v naprej, potem bi vsled pomanjkanja deviz v naši deželi (in devize se dobi le z izvozom) padel dinar še bolj. Edin logičen zaključek je torej, da izvažamo, česar imamo v preobilici in da uvažamo le to, česar nimamo in kar neobhodno rabimo. To je neovrgljivo dejstvo!

Jasno je, da bi pri svobodnem izvozu kmetijskih pridelkov cene istim narasle in sicer samo zato, ker so danes pod svetovno pariteto, ker so pri nas cenejši, ko povsod drugod. Zato je resnica, da preprečuje dvig cen le visoka izvozna carina. Toda drugo vprašanje je, če je to pametno!

Očitno je, da niso naši pridelki po svoji kakovosti niti za las slabši od drugih. Nasprotno so večinoma vedno boljši. Kdo pa more potem zagovarjati to, da dobi naš kmet za svoje delo manj, ko italijanski ali francoski kmet! To je prvo!

Drugič pa more le naivnež misliti, da se more cena trajno držati pod svetovno pariteto. Enkrat mora priti do izenačenja in čim večja bo razlika med našimi in tujimi cenami, tem bolj katastrofalno bo izenačenje.

In končno bomo s prepovedjo izvoza dosegli edinele padec valute in prišli bomo na ono usodno poševno pot, ki vodi tja navzdol v prepad, v katerem leži sedaj Avstrija.

Kljub vsemu temu pa zahteva ljubljanski tržni nadzornik, da nadaljuje vlada s svojo katastrofalno gospodarsko politiko in da s policijskimi odredbami, s prepovedjo izvoza k r a d e kmetu denar in škoduje na-

š valuti. Tako zagrizli so se vsi meščanski krogi v ta nazor, da izgleda skoraj že brezupen vsak poizkus jih prepričati o resnici.

Zaradi važnosti stvari bomo vseeno potkusili to.

Če kateri posestnik samo kupuje in nič ne prodaja, mora zapraviti svoj poslednji krajcar. To delamo mi. Vse mogoče stvari kupujemo v tujini, potrebne in nepotrebne, ne prodamo pa ničesar. Bankrot mora priti nad nas in padanje naše valute dokazuje to.

Ne bodite vendar smešni do skrajnosti. Če smo postavili par dimnikov v Sloveniji, nismo s tem še postali industrijska dežela, zlasti ko je velik del naše industrije tak, da sploh ne vzdrži nobene krize. Mi smo poljedelska država in naši glavni izvozni predmeti so les, ruda, živina in poljski pridelki. Če ne izvažamo teh, smo falitni in basta! Zato bi morali z vso silo delovati za čim večji izvoz naših pridelkov, zato bi morali vsi gledati, da izpopolnimo naše železniško omrežje, da izboljšamo promet, da imamo svoje luke, da s pametno carino in tudi z izvoznimi nagradami omogočimo čim večji izvoz.

Kar je bilo v naši moči, smo v tem oziru sticili in znižali izvozno carino, pridobili Sloveniji zvezo z morjem, sklenili za naš izvoz ugodne trgovske pogodbe, dosegli znižanje železniških tarifnih stroškov, skratka, kar je bilo sploh mogoče, smo storili, pa čeprav smo imeli le 8 poslancev in čeprav je bila vsa slovenska javnost proti nam.

Če bi naša industrija storila le polovico tega, da ne bi samo gradila dostikrat samo slabe tovarne, temveč se udeleževala tudi pri izboljšanju naših prometnih razmer, potem bi bil naš izvoz še enkrat silnejši in naša valuta dvakrat boljša.

Taka je resnica, ki je meščanski krogi nočejo in nočejo videti in to niti sedaj, ko smo na pragu novega in hudega draginskega vala.

Poročilo ljubljanskega tržnega nadzornika je zelo tipičen primer in vsled tega smo mu tudi posvetili svojo pozornost.

V dvanajsti uri ključemo še enkrat vsem merodajnim krogom: Prenehajte s svojo katastrofalno politiko, zaprite magari urav ves uvoz, toda na široko odprite vrata izvozu. Samo v tem je rešitev, ker samo ta rešitev je naravna. Vsa umetna sredstva pa, ki se uporabljajo za dvig dinarja, so v zemljo zabiti denar in vrhu tega še brezuspešni.

Kmetovalci vse države pa si zapomnite, da zavzema isto stališče ko ljubljanski tržni nadzornik tudi ljubljanski »Slovenec«, ki je vodilno glasilo SLS.

Kdor hoče svoj pogin, bo zato v bodoče volil SLS!

Streznite se!

Zločine nad politično moralo zagrešijo vsak dan klerikalni listi in častno nagrado bo v tem oziru sigurno odnesel »Slov. Gospodar«. V »Gospodarjevih« predalih se stalno razširjajo najnesramnejši pamflet in najočitnejše neresnice. Poglejmo si n. pr. samo njegove laži o našem shodu v St. Jurju, ki ga tako strašno v oči bode, da se bavi ž njim že tretjič. Ta poštenjakovič smatra za predznost, da se upam v St. Jurju, kjer je dobila SKS preko 200 glasov, sklicati javen shod. Sklicali sem shod in še ga bom, ker se ne bojim povedati resnice možem, ki znajo misliti. Če pa naše klerikalne resnice tako v oči bode, da so pri moji ugotovitvi klerikalne protikmetse in njihove dvoilčne politike začeli kar besneti, pa ne morem pomagati. Seveda je klerikalno družbo bolelo, da sem na podlagi »Slovenca« dokazal, da so klerikalni poslanci za prepoved izvoza živine in da na drugi strani zahtevajo poslanci istega kluba, da se mora carina odpraviti. Razumem dalje, da jih jezi, da vedno in neprestano kriče, da je vera v nevarnosti in ko jih jaz opominam, da so sami sklenili divji zakon z največjimi sovražniki krščanstva, z brezvernimi komunisti, kar so storili pri občinskih volitvah v Ljubljani. Tedaj so šli škof in vsa duhovščina na voliče in glasovali brez sramu za grobokope katoliške cerkve — za komuniste! Ker sem podkrepil to z najjasnejši dokazi, s pisanjem klerikalnih listov samih jih je to posebno zadelo v živo! V strahu, da s takimi ugotovitvami izgubijo še zadnje ovčko, je izdal eden njih petelinčkovsko parolo »pojdim«. Toda temu pozivu se je odzvalo prav malo število in odšli so samo razgrajali. Zborovanje se je pa tem lepše nadaljevalo in se po mojem poročilu razvila lepa debata.

Po njenem zaključku je bila eno-dušno sprejeta zaupnica poslancem in ministru SKS in obsodila se je klerikalna sleparija. Tako se je končal krasno uspeši shod v St. Jurju.

Pri tej priliki povdarjam, da je pač skrajni čas, da krene ton klerikalnega tiska na dostojna in krščanska pota in da se bori tudi proti političnemu nasprotniku le s poštenimi sredstvi. Politično delo je idealno delo in narodna nesreča je, ako to ni. Častikraja je po mojem mnenju vse poprej kot krščanska in z nepoštenimi sredstvi se tudi v politiki ne doseže trajnih uspehov.

Odločno sem za to, da morajo biti nosilci političnih idej in odgovorni ljudje čistih rok in poštenega značaja; ako to niso, potem je dolžnost ne samo političnega nasprotnika, temveč tudi lastne stranke, da jih razkrija in onemogoči. Toda predpogoj je, da temeljito tak očitek na dokazih resnice in da se ne skrivajo na periden način za poslanske imunitete! Zato pozivam nesramnega dopisnika v »Slov. Gospodarju« da svoj nesramen pamflet tudi podpiše, da mu dam priložnost spoznati, da ima laž kratke noge in da je tudi pri nas častikraja zločin.

Apeliram še enkrat na vso slovensko pošteno javnost, da pomaga, da pride naše častnikarstvo iz mlake, v katero je zagazilo. Če tega ne dosežemo, potem mora propasti še zadnja morala, ki se še najde v našem dobrem ljudstvu. Postanimo narod moralnih ljudi in poštenjakov, ne pa narod obrekljivcev in moralnih banditov.

Josef Drogenk,
narodni poslanec.

Pokrajinske vesti.

(VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE) želi vsem svojim prijateljem »Kmetijski list«.

(Uredništvu »Kmetijskega lista« in tajništvu SKS, kakor tudi vsem tovarišem, ki so pristaši SKS želi iz New Yorka vesele božične praznike in srečno novo leto, naš vrli tovariš Jožef Šmalcelj. Naj bi bili tudi njemu v daljni tujini prazniki veseli.

(Predlog gospoda Novačana.) V »Republikancu« predlaga gospod Novačan, da naj pišemo mesto veroval verovao, mesto gorel goreo, mesto kričal kričao, mesto cvetel cveteo ali cvetu, skratka: piše se naj tako, kakor se govori in frakarski I se naj čisto odpravi. Predlog gospoda Novačana nam je na vsak način simpatičen. Prvič je res, da je sedanj I močno frakarski, drugič pa bi se po uredništvu predloga gospoda Novačana močno približali svojim južnim bratom in naš jeziki bi postal znatno blaglasnejši. Vzemite samo besedo: rekel in spoznali boste takoj, da jo vsled I-a skoraj ni mogoče lepo izgovoriti. Temu nasproti pa je rekel na vsak način blaglasen. Želeli bi, da se o predlogu gospoda Novačana izjavijo tudi drugi. Pri tej priliki pripominjamo le eno. Škoda za gospoda Novačana, da je zamenjal literaturo s politiko!

(Glasilo klerikalne inteligence.) — »Slovenec« prinaša v svoji zadnji številki z dne 19. dec. sledečo neumnost: »Preveč ministrskih kandidatov SKS. Beograd, 18. dec. (Izv.) Na večeršnjih seji samostojnega kmetijskega kluba je bilo sklenjeno, da kmetijski klub ne vstopi v vlado. To se je zgodilo radi tega, ker je bilo v klubu več kandidatov za kmetijsko ministrstvo. Ker je Pucelj delal na to, da ostane to mesto njemu, se niso mogli sporazumeti glede ministra in so končno sklenili, da sploh ne vstopijo v vlado.« Tako budalost si pusti servirati klerikalna inteligenca! K njenem okovanem želodcu ji iskreno čestitam.

(Še ena iz glasila klerikalne inteligence.) V uvodniku »Radikalna vlada« piše »Slovenec« z dne 19. decembra med drugim sledeče: »To (da so namreč v Pašičevem volilnem kabinetu skoraj le velesrbi) je streznilo tudi slovenske »kmetijace«, da je staval njihov klub Pašiču kot glavni pogoj, da grede v Pašičev kabinet le, ako vstopijo tudi muslimani.« — Na isti strani pa priobčuje »Slovenec« najprej brzojavko, da je naš klub odklonil vstop v Pašičevo vlado, takoj v prihodnji brzojavki pa poroča, da so mohamedanci še neodločeni, če vstopijo v vlado ali ne. — Čudna so pota logike pri glasilu klerikalne inteligence.

(Da bo »Slovenec« pomirjen), mu sporočamo, da je o taktiki našega poslanskega kluba odločila že seja načelstva z dne 11. dec., ki je točno določila smernice za vse tri možnosti, ki so mogle nastopiti. S ponosom pa dostavljamo, da je to samo pri nas mogoče. Ker le v naši stranki poročajo poslanci o vsem in le po sklepih od ljudstva voljenih zaupnikov se ravna njih delo.

(Preljuba doslednost, o! kje si doma.) Slavna »Murska Straža« nam po-

sveča v svoji zadnji številki svojo pozornost in nas na koncu notice proš, da pomagamo braniti in čuvati mejo in da ne razdiramo, kar drugi s težavo grade. Da bi apel bolj »držale«, pa si dovoljuje »Murska Straža« tri lažnive dopise proti vob. Pucelju in našim shodom v Prekmurju in Prlekiji. Taka doslednost pač ne zasluži drugo, ko da rečemo z »Mursko Stražo«: Kaj nas briga, če osel riga!

(Značilno.) V klerikalni »Murski Straži« se jezi neki dopisnik iz St. Jurja ob Ščavnici silno čez lažnivost »Slovenskega Gospodarja«, ki čisto po krivičnem obrekuje ljudi in celo take, ki so njegovi naročniki. Nas prav veseli. Resnica prodira tudi že med klerikalci in ne bo dolgo, ko bodo tudi ti uvideli, da ni »Slovenski Gospodar« niti za na gnol!

(Velikanski uspehi atka.) Ni ga pod solncem parlamentarca, ki bi imel tako velike zasluge za svoje volilce, ko Stanovnikov atek. Samo poslušajte! Najprej se je z največjim uspehom boril proti gasilnemu društvu. Njegov boj je bil tako slaven, da še danes zraste atku nos za dva metra, samo če se spomni na ta boj. Potem se je lotil cestnega vprašanja in sicer na prav originalen način. V skupščini je zavil hotel svoj uma svitli meč ter udaril po proračunu, da se je kar razcesnil. Vendar je bil proračun po zaslugi naših poslancev še toliko pri moči, da so mogli naši poslanci unesti vanj še postavko za nove ceste. To je atka tako uzejelo, da je potem proti proračunu in v specijalni debati tudi proti cestam — glasoval. Vseeno pa je dosegel ceste atek in ne naši poslanci! — Letnik 1898. je bil že dne 1. novembra doma. Da bi pa bilo to bolj gvišno, je šel dne 10. novembra atek k vojnemu ministru in zahteval takojšen odpust letnika. Tako energično so zahtevali to atek, da je padel vojni minister v nezavest, letnik 1898. pa je bil že deset dni pred prvim novembrom doma. — Po tolikih zaslugah počivajo sedaj atek na svojih lavorikah in delo je prevzel fantek. Kot dober kristjan se je zvezal s komunisti in bil kot pravi meščan izvoljen v ljubljanski občinski svet. Sedaj spekulira fantek, kako bi postal župan Ljubljane, atek pa pripravlja upit na Lenina, če se to ne bi zgodilo.

(Gospod Prepeluh), bivši poverjenik, kakor se sam rad imenuje, je naš silen, prijatelj in zato je prav, da mu tudi mi posvetimo malo svoje pozornosti. Urednik »Napreja«, gospod Bernot je napisal o gospodu Prepeluhu par besedi, ki so bile po njegovem mnenju žalitive in je zato vložil tožbo. Toda gospod Bernot je bil oproščen in zato pojasnjuje gospod Prepeluh na dolgo in na široko, da je z razsodbo on vseeno opran. Nočemo kratiti gospodu Prepeluhu tega veselja, temveč stavili mu bomo samo par vprašanj, ki bodo morda pojasnila, če je gospod Prepeluh v resnici tako nedolžen človek. Gospod Prepeluh, kaj praviš na to, da zahtevajo Amerikanci nazaj one dolarje, s katerimi je bila kupljena Blasnikova tiskarna? Kako pa je bilo s podpisovanjem znane izjave kulturnih delavcev? Ali se ni nek »kulturnik« spozabil tako daleč, da je hotel z denarjem izsiliti podpis? Gospod Prepeluh zdi se nam, da bi mogli vi o tej stvari kaj več povedati! In končno! Ali je kaj v zvezi z denarjem SLS, da je postal »Avtonomist« čisto klerikalen? Gospod Prepeluh, morda pa do bimo vendarle majhen odgovor. Za naše prijateljske odnose bi bilo to gotovo zelo dobro!

(Pokojninski zavod za nameščence.) Volitev delegatov je razpisana na dan 5. februarja 1923. Imeniki volilcev so razpoloženi od dne 19. decembra 1922 do dne 2. januarja 1923; reklamacijski rok je določen do včetega 2. januarja 1923. Kandidatne liste, ki so pri volilni komisiji na razpoložbi, je treba vložiti do dne 2. januarja 1923, do 10. ure dopoldne. Razglas je objavljen v »Uradnem listu za Slovenijo« in v »Dalmatinskem Glasniku«. Sicer pa se opozarja »Pokojninsko zavarovanje nameščencev«, založila tiskovna zadruga v Ljubljani, ki prinaša statut, pokojninski zakon in umesten komentar.

(V Notranje Goriceh) je po kratki bolezni preminula v 70. letu svoje starosti gospa Marija Kušar, mati našega tovariša poslanca Kušarja. Pokojnica je bila vrla mati in dobra gospodinja, ki je bila splošno spoštovana, kar je dokazal tudi njen lep pogreb. Bodi ji ohranjen blag spomin. Težko prizadetim pa naše globoko sožalje.

(Selce nad Škofjo Loko.) Na občinski seji z dne 6. decembra je bila na predlog občinskega odbornika Antona Klemenčiča soglasno sprejeta sledeča resolucija: »Občinski odbor v Selcih nad Škofjo Loko se najiskreneje zahvaljuje vladi, zlasti pa g. ministru Pucelju za trud in podporo, ki jo je izposloval naši občini ob priliki zadnja vremenske katastrofe. Ravno tako se

tehtali, določili učinek posameznih umetnih gnojil in o tem svojevčasno poročali Kmetijski družbi.

9. Prijave za preizkuse z umetnimi gnojili je doposlali družbi najkasneje do 30. decembra t. l. Do konca januarja l. 1923 se bodo določili preizkuševalci in način preizkusov ter se bodo brezplačno doposlala za to določena umetna gnojila. Začetek dela pri preizkusih bo po koncem februarja, oziroma ob začetku spomladanskega obdelovanja.

Pozivljajo se podružnice, absolventi Kmetijskih šol in sploh vsi umni gospodarji, da se čim prej prijavijo za te preizkuse pri Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani.

Fr. Malasek — Grm:

Bodimo opresni pri zimskem krmiljenju!

Lansko leto in tudi letos je bila velika suša, vsled česar imamo malo sena. Otave pa nismo mogli spraviti zaradi velikega deževja, katero je letos 2 meseca trajalo.

Zivalsko telo rabi za tvorbo kosti poleg redilnih tudi dovolj rudninskih snovi, ki so temelj vsakemu telesu. Ako pa ima hrana dovolj redilnih, manjka ji pa rudninskih, potem ni mogoče pričakovati pravilnega razvoja in zdravja živine. To mi jasno porjune več slučajev na Dolenjskem, kjer se živini lomijo kosti na nogah, ne da bi žival pri hoji padla ali pa skočila. Poleg tega kmetje močno tožijo, da krave nočejo postati breje in se ližejo, žrejo les itd.

Po raziskavanju strokovnjakov (O. Kellner) se je dognalo, da ima v suhih letih krma sledečo sestavo: En kg vsebuje v gramih:

	v norm. letu		v suhem letu	
	spna. fosf.	kisl. fosf.	spna. fosf.	kisl. fosf.
travnisko seno	9,5	4,3	8,6	2,4
suha dom. detelja	20,7	6,9	11,0	2,5
ozim, ržena slama	8,1	2,8	1,4	1,2
pšenična	2,7	2,0	1,3	1,0
ječmenova	3,3	1,8	1,7	0,9
ovsena	4,3	1,5	1,9	1,6

Torej nimamo letos samo malo krme, ampak tudi krma abnormalne sestave, ker vsebuje komaj polovico apna in fosforove kisline. To je povzročila suša, vsled katere rastlinske korenine niso mogle sprejeti in asimilirati toliko rudninskih snovi, kakor v normalnih letih.

Ako je na drugi strani ob času spraviljanja pridelkov deževno vreme, izpere vsak najmanjši dež iz pokošene krme najprej pepelnice, izmed katerih se najraje raztaplja natrijev klorid ali kuhinjska sol, nadalje kalijev klorid in fosforova kislina.

Tako izluževanje še bolj napreduje, kadar se prične krma fermentirati, to je ogrevati, vsled česar postajajo redilne snovi lažje raztopljive.

Čim mlajša je pokošena krma, tem večja je izguba, toraj je letošnja otava slabša kakor seno. Preizkušnje take krme kažejo, da ima spravljeneno seno 7,3 % pepela zmnoženo seno 5,2 % vsled dolgotrajnega deževja 4,9 % Lucerna dobro spravljena ima 8,2 % malo zmnožena 7,2 % močno zmnožena 7,1 %

Po A. Emmerlingu sušeno seno je izgubilo pri sušenju v 10 dneh in pri 47 mm padavine 12,8 % pepelina. Tak slučaj je tudi letos. Nekatera otava je bila še poplavljenja in je na redilnosti še več izgubila.

Posledice s poklidanjem krme abnormalnih let so:

1. Mlada živina slabo raste, ker ji manjka ne samo beljakovin, tolšč in ogljikovih hidratov, ampak tudi rudninskih snovi.
2. Breje krave rade zvržejo, potomstvo je slabo razvito in je šibkih kosti.
3. Krave se pogostoma gonijo in se ne ubrejujejo.
4. Brejim živalim se majojo zobje, tudi jim izpadajo in živali postanejo za izkoriščanje in prebavljanje hrane manj sposobne.

Poleg tega poznamo bolezen lizavost, nemško »Lecksucht« zvano. Tej bolezni obračamo premalo pozornosti. Lizavost povzroča, da živali kažejo lakoto po mineralnih snoveh in če jih v krmi ni, grizejo jasio, zid, ližejo in skubejo dlako.

Posebno škodljivo je lizanje zidovja, katero v hlevih vsebuje kalijev soliter, ki razjedajo čreva in živalim močno škoduje.

Zato se priporoča, da se med rezanico poklada krmilno klajno apno in živinsko sol, poleg tega pa je za prašiče tudi ribja moka jako prikladna krma.

Našim kmetovalcem se zdijo ta sredstva zelo draga, pa vendar ne

pride poklidanje istih tako drago, ker se jih poklada enemu odraslemu živinčetu le 1 do 2 žlici na dan.

Noben napreden živinorejec, ki si hoče ohraniti živino zdravo in krepko, ne sme biti brez navedenih krmil.

Prva razstava matične živine v št. Jurju ob J. Ž.

Ob priliki obiska srbskih kmetov je priredil živinorejski odsek Kmetijske podružnice v št. Jurju dne 11. septembra prvo razstavo matične živine.

Prignanih je bilo 5 bikov, 42 krav, 9 telic in 10 bikcev. Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo je z darovano svoto 5000 Din omogočila premovanje te živine.

Višji živinorejski nadzornik inž. Zidanšek je navzoče s strokovnim predavanjem poučil o namenu te prireditve, cilju živinorejskega odseka in primerno ocenil vrednost in pomen domače sivopšenične živine.

Srbskim kmetom se je razdelilo nekaj seznamov razstavljenе živine z natančnejšim rodovniškim izpisom.

Ogled živine, posamezne demonstracije na živalih, sploh vsa prireditve je zadovoljila obiskovalce in razstavljalce ter bo gotovo blagodejno vplivala na nadaljni razvoj uspešnega društvenega delovanja.

Vsa prireditve se je vršila mirno in dostojno. Živali so bile večinoma vprežne. Telesne oblike so z nekoliko izjemami že dobro izenačene; mlečnost krav pa je srednjevrstna in to vsled dosežane površne plemenske odbire glede mlečnosti, uporabe krav za vsako delo in pa vsled slabjšega krmiljenja zaradi suše.

Povzdigo mlečnosti hoče živinorejski odsek doseči z nameravano upeljavo mlečne kontrole, s poukom za pravilno plemensko odbiro naraščaja ter s pridelovanjem obilnejše in tečnejše krme.

Kmetijska podružnica št. Jurij je ustanovila odsek za živinorejo z namenom, da člani te podružnice s skupnim smoternim delom in brez kakih obveznih prispevkov dosežejo izboljšanje živine. Takoj po ustanovitvi se je živina članov komisijono pregledala, klasificirala, žigosala in vpisala v rodovnik. Nadaljevanje potrebnega podrobnega dela zadržuje pomanjkanje sredstev za nabavo raznih potrebščin, kakor tiskovin, orodja za mlečno kontrolo, klešč za tetoviranje mlade živine in dr. Upamo, da se bo ta zadržek spriči važnosti tega dela dal kmalu odstraniti.

Živinorejci zasledujejo to delo z zanimanjem in so ponosni na priznanja, pridobljena na razstavi.

Z uvedbo strokovnega pouka, mlečne kontrole, ureditve gnojšč, izkoriščanja gnojnice, izboljšanja travnikov, plemenskih sejmov za prodajo plemenske živine bi bili danim uspešnim predpogojem za razvoj domače-grudne živine v tem okolju, ki bo sčasoma lahko služila za vzor vsem drugim, v živinoreji zaostalim krajem.

Zaslugo za dober izid razstave so si pridobili s svojim nesebičnim delovanjem svetnik Belle, nadveterinar Uršič in inž. Kropivšek. Organizacijo podrobnega dela v odseku vodi živinorejski instruktor Martin Zupanec v Celju.

Gospodarstvo.

(Občni zbor Glavnega združenega Sava) je bil v Splitu od dne 8. do dne 10. decembra. Sprejete so bile važne resolucije, ki jih vsled pomanjkanja prostora priobčimo prihodnjič.

(Posledice.) Naš dinar pada in pada in v Curihu je padel že na 5,80. Vsa protidraginjska akcija vlade je s tem pokopana in deželi grozi nov draginjski val, hušji od prejšnjih. In ko se sprašujemo, kje tiči vzrok padanja dinarja, moramo reči, da v vladini protidraginjski akciji sami. Da se ščiti revne sloje, tako se je govorilo, se je prepovedal izvoz kmetijskih pridelkov in pa svinji. V resnici pa se s tem ni ščitilo revnih slojev, temveč vsled pomanjkanja izvoza samo poslabšalo našo valuto. Iz tega vzroka se je dovolil izvoz slabe ameriške masti in s povečanjem uvoza doseglo zopet le padeč našega denarja. In danes čutimo posledice te obupno zavožene gospodarske politike. Zaman so bili naši protesti in niti odločen nastop tov. Puclja ni mogel pripraviti dobri stvari do zmag. Upamo, da bo vsaj kruta resnica poučila merodajne kroge, da je napačna ona gospodarska politika, ki v kmetijski dr-

žavi prepoveduje izvoz kmetijskih pridelkov, njihov uvoz pa dovoljuje.

(Stanje Narodne banke.) Kovinska podlaga se je zmanjšala za skoraj 20 milijonov dinarjev in znaša sedaj 351.519.645 dinarjev. Dolg države je padel za 21.857.000 in znaša sedaj okroglo 4 in po milijarde dinarjev. Stevilo bankovcev se je zmanjšalo za 43.245.763 dinarjev in znaša sedaj 4.955.110.360 dinarjev. Kljub temu pa je naša valuta zopet znatno padla.

(Vrednost denarja.) Vsled samoradikalne vlade je odstopil pomočnik finančnega ministra Plavšič. S tem je padla tudi njegova reforma denarne kupčije. Novi finančni minister Stojadinović že napoveduje nove smernice. Denarna kupčija bo postala zopet prosta. Posledica tega bo, da bodo tuje valute splošno narasle, ker so v Zagrebu cenejše, ko v Curihu. Tako bi morala veljati lira po curiškem kurzu nad 18 kron, dočim se dobi v banki nekaj pod 15 kron. — Ameriški dolar velja do 302 kroni, laška lira okoli 14,50, nemška marka 6 vinarjev, češka krona nad 9 kron in avstrijska krona nad 5 desetlin vinarja.

(Ljubljanski trg.) Pretečen teden so bile na ljubljanskem trgu sledeče cene: Goveje meso I. vrste od 46 do 52, II. vrste od 40 do 44 in III. vrste od 30 do 36 kron; teletina je bila po 56 do 60 in svinjsko meso od 76 do 80 kron; slanina (trebušna) po 90, mešana po 110 kron; ameriška mast po 112 do 118, kar je z ozirom na njeno slabo kvaliteto v primeru z domačo mastjo, ki velja 130 kron, neupravičeno drago; šunka po 120, prekajeno meso pa od 110 do 100 K. Divji zajec je bil po 200, krne po 80, ščuke pa od 80 do 100 kron. Sirovo maslo 200, čajno 260 in mleko po 14 kron. Bel kruh po 28, črni pa po 24 K. Sadje: Jabolka I. vrste od 14 do 16, II. vrste od 4 do 8 kron; hruške prve vrste od 20 do 28, oreh pa po 28 kron. Specerijsko blago: kava od 128 do 180, kristalni sladkor po 72, v kockah 78, namizno olje 96, jedilno 72, riž I. vrste od 36 do 40, II. vrste po 30, debela sol 12, drobna 6, vinski kis 16 in navadni po 7 kron. Testenine od 46 do 60, moka št. 0 28, bela krušna 25, kaša 24, lešprenj 24, otrobi od 8 do 10, koruzna moka 17, koruzni zdrob 20, pšenični zdrob 23, ajdova moka od 32 do 28, oves 14, nova sušena koruza 15, fižol od 16 do 17, stot premoja 140, kubični meter trdih drv 600, mehkih do 180 do 240 kron, stot sladkega sena 1000 in stot slame 700 kron.

(Živinski sejmi v Ljubljani) odpadejo vsled opasnega širjenja svinovke in parkljevke do nadaljnjega.

(Mariborski svinjski sejem) z dne 15. decembra. Prignanih je bilo 115 svinj in ena koza. Cene so bile sledeče: Prašiči stari od 5 do 6 tednov od 400 do 600 K, od 7 do 9 tednov stari od 800 do 900, od 3 do 4 mesece stari od 1600 do 1800, od 4 do 6 mesecev stari od 2500 do 2800, od 8 do 10 mesecev stari od 3000 do 3800 in eno leto stari od 5000 do 6000 kron za grio. Koza je bila po 600 kron.

(Potovalna razstava in pokušnja dalmatinskega olja) ki bi imela biti v ponedeljek, dne 18. decembra v prostorih Kmetijske družbe, se vsled obolevnosti strokovnjaka za olje preloži na poznejši čas.

(Cene soli v monopolni prodaji.) — 100 kg drobne kuhinjske soli iz Kreke velja 250 dinarjev in vreča 11 dinarjev; morske soli iz Senja velja pa 240 dinarjev (z vrečo 250 dinarjev).

(Olja) se pridelala pri nas 1200 vagonov. — Pridelak je vreden 12 milijonov dinarjev.

Naše čitatelje opozarjamo na inzerate ljubljanske »Kolarske Zadruga«, ki edina prevzame vsakovrstna naročila na bakrene kotle, kakor kotle za žganjekuhajo, za pralnice, za štedilnike itd. Zadruga prevzame tudi v popravilo slabe ali pa majhne bakrene kape za žgalne kotle v svrhu povečanja in otežitve. Vsa popravila se izvršujejo v najkrajšem času; popravila kap in kotlov v enem dnevu, tako da ni treba dvakrat trpeti stroškov železnice. Vsi izdelki so pristno domače ročno delo ter se za vse izdelke jamči. Podpirajte domačo Zadrugo Obrtništvo.

BOLEČINE? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vi se bodele čudili! Dobrodejni pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 Specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 Specialnih steklenic 205 dinarjev s 5 % doplatka razpošilje; lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrž št. 344, Hrvatsko.

Za kratek čas.

Hitro se je spomnila. »Vi pa ste mi dali včeraj nagnata jabolka.«

»Oh, to pa že ni res.«

»Ja, pa 10 kron ste mi tudi dali preveč nazaj!«

»Oh, saj res. Sedaj se Vas že prav dobro spominjam.«

Trda glava. Verižnik, ki je sicer precej trde glave, je prišel z brezobzirnostjo do velikega bogastva. Ker je slišal, da morajo bogati ljudje biti tudi naobraženi, je kupil knjigo in jo pričel čitati. Dolgo, dolgo se je mučil, končno pa vrže knjigo v kot, rekoč: »Raje kupim 6 klafter knjig, ko pa da poizkusim še enkrat samo eno prebrati.«

Resnično. Nek zdravnik je dejal: Čim manje nosiš, tem dalje boš živel! Če je temu tako, potem poznamo gospodično, ki bo sigurno doživela Metzulemova leta.

Zakonska zgodba. Mož je pustil ženo v letovišču brez denarja. Račun pri hotelirju je rasel in žena, vsa v zadregi, brzojavil možu: »Čisto na koncu. Pošlji denar. Hotelir sili.« — Mož odbrzovavi: »Pošljem ček. Tisoč poljubov.« — Nato dobi odgovor: »Denarja ni treba poslati, dala hotelirju poljube.«

Književnost.

Za Miklavža smo dobili celo vrsto dobrih in priporočljivih knjig. Zlasti pa je razveseljivo to, da je med njimi dosti mladinskih knjig, na katerih smo trpeli zlasti pomanjkanje. Obžalovati je samo to, da je novih originalnih knjig tako malo.

Založba »Jug«, vredna naslednica prvovrstne založbe »Omladina«, je izdala Zupančičeva »Mlada pota« in sicer v veliki izdaji. V tej knjigi so zbrane najboljše pesmi Zupančiča iz zbirke »Časa opojnosti«, »Čez plan« in »Samogovor«. Visoka vrednost Zupančičevih pesmi priporoča zbirko »Mlada pota« kar najbolje. Pa še eno je treba pripomniti. »Mlada pota« so morebiti najlepše opremljena slovenska pesniška zbirka. Tak fin okus odlikuje knjigo, da je vredno to posebej pripomniti. Knjigo krasi risbe akad. slikarja Gvidona Birolle ter so po svoji dovršenosti in umetniški višini dostojno izpopolnile divne lepote Zupančičevih verzov. — Trdo vezana veljajo »Mlada pota« 16 dinarjev in se dobivajo v Matično knjigarni (kjer je bilo preje tainštvo SKS). »Mlada pota«, ko tudi Matično knjigarno priporočamo najtopleje.

Oton Zupančič: Ciciban. Založba »Jug« je nadalje ponatisnila priljubljeno Zupančičevo zbirko »Ciciban«, ki je mahoma in takoj osvojila vse, staro in mlado. Tako v sijajnih verzih je pisan Ciciban! — Knjiga se priporoča zato sama in prepričani smo, da bo ta izdaja tako hitro razprodana kot prva.

(Zbanišnik Franc: Drobne pesmi.) Z risbami okrasil Rajko Šubic. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cene vezani knjigi 7 dinarjev. 15 drobnih pesmic prerano umrlega Franceta Zbanišnika je obseženih v tej zbirki, katerim je dodal dr. Zbanišnik, stric pesnika toplo pisan in mladini posvečen pesnikov životopis. Pokojni Zbanišnik je padel kot 21 letni dijak na laški fronti. »Gnal ga je v smrt Nemeč — ubil ga je Italijan,« kakor pravi primerno njegov življenjepisec. »Drobne pesmi« dokazujejo, da je bil Zbanišnik resničen pesniški talent, kakor smo jih imeli le malo. — Oprema knjige, ki jo krasi deset posrečenih risb Šubica, je lepa in knjigo priporočamo.

(Češke pravljice.) Poslovenil Ivan Lah, ilustriral pa Rajko Šubic. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 12 dinarjev. Zbirka obsega 9 pravljic češke pisateljice Božene Němcove ter po eno K. J. Erbeno in dr. Tilleja. Božena Němcova je ena prvih čeških pisateljic in zlasti njene pravljice ter »Babica« slove po vsem slovenskem svetu. Posebno pa so znani njeni mladinski spisi. Dosedaj imamo v slovenskem prevodu njeno »Babico« ter dva zvezka pravljic v prevodu dr. Pivka, ki so gotovo najbolj priljubljeno čtivo naše mladine. Zato je »Učiteljska tiskarna« gotovo vstregla vsem, da je izdala »Češke pravljice«. Knjiga je lepo opremljena in vredna vsega priporočila.

(K. Ewald: Mati narava pripoveduje.) Slovenski mladini povedal P. H. Založila Učiteljska tiskarna. Cena knjigi 24 dinarjev. — K. Ewald je eno izmed najbolj znanih imen novejših nemške literature zato je bila gotovo srečna misel Učiteljske tiskarne, da je poklonila naši slovenski mladini eno njegovih najlepših knjig v slovenskem jeziku. Zbirka vsebuje 14 prekrasnih pravljic in bajk iz življenja večne lepe narave. Nekatere povesti so pisane sicer malo prerealistično, toda vse to omili globoka ljubezen pisatelja do prirode. In v tem je največja vrednost knjige, vsled katere bo morebiti odraslim še bolj priljubljena ko mladini. Oprema knjige je dostojna. Knjigo priporočamo.

(Breskev in marelica.) Navodilo kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil

Martin Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 12 dinarjev. Malokateri naših sadjarjev ravna pravilno z breskvijo in marelico. Knjiga je vsled tega za naše sadjarje velike važnosti. Obravnava v prvi vrsti negovanje in pridelovanje breskve. V drugi vrsti pa vzgajanje marelice. Knjiga ima 22 slik in dve barvastih prilogi.

(Sadje v gospodinjstvu.) Kratak navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinjne in dekle priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Knjiga ima 13 barvastih prilog in 42 slik. Il pomnožena in popravljena izdaja. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 20 dinarjev.

(Pokojninsko zavarovanje nameščencev.) Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena s poštnino vred 15 dinarjev. V lični ročni obliki je izšel pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani Statut Pokojninskega zavoda za nameščence s strokovnjaškimi pojasnili in dodatki, iz katerih vsak zavarovaneec lahko dozna svoje dolžnosti in svoje pravice do Pokojninskega zavoda. Za vsakega privatnega nameščence je zato knjižica velike važnosti.

Treba da Fellerjev Elzafluid Popsod kupiti morete!

Ako ustanovite, da Fellerjev pravi Elzafluid kje nemorete dobiti, prosimo sporočite, takoj dobite sporočilo za Vas najugodnejše mesto, kje se prodaja.

TO JE NAJBOLJŠE KAR SEM KEDAJ OKUŠALI!

Pravi Fellerjev Elzafluid kot dobrodejno sredstvo za drgnjenje! Za ude! Za vrat! Za glavo! Za zobe! Za negovanje kože! Kot kozmetikum! Za negovanje ust! V zimi! V letu! Pri tisoč priložnostih pokaže se blago delujoč, bolečine lajšajoč, koristen in mnogostransko uporabljiv. Je veliko močnejši in bolje delujoč kakor fran cosko žganje in najboljši sredstvo te vrste! Nekoliko kapljic zadoštuje, da tudi vi rečete:

TO JE NAJBOLJŠE KAR SEM KEDAJ OKUŠALI!

Skupaj s pakovanjem in poštnino stane: 3 dvojnati ali 1 špeciialna steklenica 24 Din 12 dvojnatih „ 4 špeciialne steklenice 84 „ 24 „ 8 špeciialnih steklenic 148 „ 36 „ 12 „ 208 „ Na te cene se računa sedaj še 5 % doplatka. Adresirati natančno: E. v. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA Elzatrž št. 344, Hrvatsko.

Obrtnik.

Po dejanjih sodite!

Kot največje prijatelje obrtnikov bi hoteli sebe proglasiti klerikalci. Toda samo v besedah, ker v dejanju so čisto drugačni.

Mirno lahko rečemo, da ni v Sloveniji stranke, ki bi tako pogosto in tako nesramno žalila obrtniškega stanu, kakor je to zagrešila SLS po svojih listih. Kako je bil že opsovani tov. Pucelj, ker je po poklicu mesar, ko da bi bil mesarski obrt nekaj nepoštenega, kakor da ne bi bil mesar nujno potreben. Kako so bili že opsovani po »Slov. Gospodarju« gostilničarji, kakor da bi izgubil čast, kdor je gostilničar! In krojači, čevljarji ter drugi obrtniki, vsi so bili že zasramovani od klerikalnega časopisja, če niso trobili v klerikalni rog. O tem bi zlasti mnogo mogli povedati naši tovariši obrtniki v Novem mestu, kjer je menda klerikalna »Sedanost« izhajala sploh samo zato, da blati obrtnike.

Vse to kaže, da klerikalna stranka nima niti najmanjšega zmisla za obrtnika in da je temu tudi v resnici tako, se je potrudila, da dokaže to z dejanji.

30 let je neomejeno vladala v deželi klerikalna stranka, toda obrtniki niso užili od nje prav nobene dobrote. Le sem pa tam je bila vržena kaka kost in edinole priganjali

klerikalne stranke so si z različnimi dobavami opomogli. Vsi drugi pa so bili pozabljeni in le ob volitvah so imeli voditelji za nje lepe besede — toda samo besede.

Najtežji boj je bil in ga še bije obrtnik z veleindustrijo, ki hoče obrtnika čisto zaslužniti in mu odjesti eksistenco. Pa ste že čuli, da bi SLS posegla v ta boj in pomagala obrtniku? Tako daleč smo zašli, da bodo čevljarji mojstri le še popravljalci čevljev, toda tržiški fabrikanti se še vedno solnčijo ob milosti klerikalne stranke. In kaj je storila SLS, da bi prišel obrtnik ceno do sirovin? Samo pogledajte, kako se razširja Pollakova tovarna v Ljubljani, pa boste imeli dovolj tozadevne klerikalne skrbi za obrtnika.

In kaj ste slišali o kreditu, ki ga dobe obrtniki v klerikalnih denarnih zavodih? — Cenen kredit je za obrtnika življenske važnosti, toda za to stvar ni imela klerikalna stranka nikoli nobenega zmisla.

Kamor pogledamo, povsod vidimo isto pesem. Obrtnik je bil klerikalcem dobrodošel le ob volitvah,

potem pa je bil pozabljen in brezprava para. 30 let dolgo so tako delali klerikalci in še naprej bodo tako delali, če se obrtnik ne osamosvoji, če si ne stvori lastne obrtniške organizacije.

Da je temu tako, smo se mogli te dni zopet prepričati.

Bivši minister za socialno politiko dr. Žerjav je končno vendarle popravil napako svojega prednika in spremenil določbe glede osemurnega delovnika. Ostal je sicer osemurni delavnik še naprej v veljavi za vse delavce, ki vrše težko delo, toda za obrtnika ne velja več, če hočejo pomočniki prostovoljno delati več. Največja krivica za obrtnika je bil 8 urni delavnik in zlasti na deželi ni bil drugo ko neumestna šikana. Vsak obrtnik se je zato naravnost oddahnil, ko je izšla nova naredba glede delovnega časa v obrtniških delavnicah.

Oglasili pa so se klerikalci in v »Slovencu« gласno zaprotestirali proti tej umestni naredbi. Kaj briga klerikalce obrtniški interes! Grešno zldajo na nezavednost obrtnikov, ki

bodo preslišali ta njih protibrtniški glas in ozirajo se le na delavce, ki so žalibože bolj zavedni od obrtnikov.

In vsi klerikalni kolovodje, ki love obrtnike, so molčali na ta nezasišan protest »Slovenca« ter tako dokazali, da vse klerikalne obrtniške organizacije niso drugo ko poslušno orodje SLS za nabiranje obrtniških glasov.

Tako se je vršilo nekako deset dni po »Slovenčevem« protestu v Radovljici zborovanje Obrtne zveze, na katerem je imel glavno besedo znani Rebolj. O vsem mogočem se je govorilo na tem zborovanju, toda o 8 urnem delavniku ne besede. Samo centralizem je strašil na zborovanju, obrtniški interesi pa so bili pozabljeni.

Vprašamo sedaj Vas obrtnike, ki ste pretrpeli vse šikane zaradi neumestnega 8 urnega delavnika, ali boste mirno prenesli tudi to protibrtniško stališče SLS in ostali še naprej njeno poslušno orodje? Ali so za Vas važnejši oziri do blagostanja obrtnikov ali pa Vam je bolj

pri srcu dobrobit klerikalnih voditeljev!

Pregledajte njih dejanje in po dejanjih jih sodite in Vaša sodba — mora biti prava!

Obrtniške vesti.

Vsem tovarišem obrtnikom in prijateljem obrtniškega pokreta želi vsele božične praznike in srečno novo leto Obrtna organizacija za Slovenijo.

(Čudna razsodba.) V Mariboru je bil obsojen neki brivec, ker je računal za striženje las v soboto dvojno tarifo. Pri razpravi je strokovnjak potrdil, da je tako dvojno računanje od brivske zveze sklenjeno in tudi utemeljeno, ker izgubi brivec vsled zamudnega striženja las, dosti na zaslužku. Kljub tej izjavi pa je smatral sodnik zaračunavanje dvojne tarife za sobotno striženje kot odiranje in brivec je bil obsojen na 400 kron globe in 24 ur zapora. Ker je taka sodba za brivce naravnost uničujočega pomena, zato je vložen proti razsodbi rekurz in upamo, da bo rešen ugodno.

(Velike spuščajo, male pa obešajo.)

Ta izrek nam pade v glavo, ko gledamo, kako oblastva preganja draginjo. Če nima kaka branjevka dosti vidno označenih cen, že je ob sto dinarjev. Če računa kak obrtnik le krono več, kakor pa je račun njegov odjemalec, že je obrtnik kaznovan. Medtem pa dnevno doživljamo, kako veliki trgovci in fabrikanti dnevno in sicer kar na lepem zvišujejo cene, pa nikomur se nič ne zgodi. Kakor da bi bil zakon le za majhne in kakor da bi reveži delali draginjo! Prestanite zato gospodje s šikanami majhnih ter udarite tja, kjer je izvir draginje! In še eno ne pozabite! Naredite red v državni upravi in na železnicah in prepričani bodite, da ste draginjo najbolj udarili.

(Kaj je z volitvami v Trgovsko in obrtniško zbornico? Ze zadnjič smo povdarjali, da je treba razpisati volitve v Trgovsko in obrtniško zbornico, pa nihče se ne gane. Pozivljamo vse obrtnike, da te zahteve ne opuste in da na zborih in shodih to zahtevo vedno ponavljajo, dokler ne bo uresničena. Naj se izkaže ljudska volja! To pa je mogoče le potom novih volitev.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želita
ERJAVEC & TURK,
trgovina z železino v Ljubljani.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem svojim združnikom
„Ekonom“,
osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani,
registрована zadruga z omejeno zavezo.

Vesele božične praznike in srečno novo leto

želi vsem svojim p. n. odjemalcem
DRAGO SCHWAB
trgovina z manufakturo in oblekami v Ljubljani.

Objava.

Mestna hranilnica ljubljanska naznanja, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice, katere od 1. januarja 1923 dalje obrestuje po čistih

5%

tudi vloge v tekočem računu,

ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje. Kakor na vloge na hranilne knjižice, jamči tudi za vloge v tekočem računu mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog 320 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska.
Prešernova ulica št. 3.

Žagar

vesten, več vseh poslov na žagi se išče. Oferte poslati na upravnništvo lista pod „Žagar 303“.

KMETOVALCI!

Blasnikova
„Velika Pratika“
za leto 1923 je izšla!

Letošnja izdaja je posebno obširna in vsebuje za čitatelje bogato poučno snov. Pridejanih je 12 beležnih listov, na koje kmetovalci lahko vpisujejo vse kmetijske se tihoče važne beležke, ki ne bodo v korist samo sedanjim gospodarjem, ampak bodo važne tudi za naslednike. Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blasnikova „Velika Pratika“ Vaše najstarejše kmetško glasilo. „Pratika“ se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo, naj se naroči naravnost v tiskarni **J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg 12.**

TRGOVINA
sena, slame, drv, krompirja, sadja in vseh drugih deželnih pridelkov
Andrej Oset, Maribor,
Aleksandrova c. št. 57; telefon št. 88.

Proda se ob deželni cesti Krško-Kostanjevica (Pristava) dve njivi in sicer: prva meri 2 orala à 7 Din 1 m² in druga 1 oral à 6 Din m². Uporabi se jih lahko kot stavbišča. Več se poizve pri **J. KERIN, Kostanjevica (Dol.)**

Cepljene trte različnih vrst na podlagi Rip. Portalis in tudi vkoreninjene bele šmarnice prodaja **Franc Zelenko, pos. in trtničar, Rucmance — Sv. Tomaž pri Ormožu, Slovenija.** Cena po dogovoru! — Za odgovor naj se priložijo znamke.

Varstvo in zdravilo proti **svinjski rdečici, vranicnemu prisadu, svinjski kugi, perutninski koleri** in ostalim boleznim domačih živali so

CEPIVA, ki jih proizvaja **Jugoslovenski serum zavod, d. d.** Naslov za brzojavke: Serum, Zagreb. — Tel. št. 14-15. Bieščička cesta št. 21.

MURIN, najučinkovitejši strup za miši, imata v zalogi v LJUBLJANI: lekarna Sušnik, drogerija „ADRIJA“.

Najboljši dalmatinski portland cement

iz splitske tovarne oddaja **Ekonom,** osrednja gospodarska zadruga
v LJUBLJANI KOLODVORSKA ULICA št. 7

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice v Ljubljani naznanja svojim odjemalcem, da bo obrestovala s 1. januarjem 1923

vloge po

5%

C^o G^o Transatlantique Francoska linija

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: **Slavenska banka d. d. v Zagrebu.**

VOZNE LISTKE in tožečevna poljanila daje: **Ivan Kraker,** zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ul. 41.

Umetna gnojila

15% Kainit
42% Kalijevo sol
18% Tomaževa žindra

franko vreča in postaja Maribor oddaja dokler zaloga traja tvrdka

Anton Tonec in drug, Maribor
Mlinska ulica 23.

Radi ugodnega nakupa tuje valute najnižje cene.

LJUBLJANA
Mestni trg 5.

O. Bernatovič

Konfekcijska
trgovina

Delniška glavica: 60.000.000 R.

Podružnice:
Novo mesto — Rakek —
Slovenjgradec — Maribor.**Trgovska banka, Ljubljana, Šelenburgova ul.**

štev. 1.

Rezervni zakladi: Okrog 10.000.000 R.

Telefon štev. 146, 458.

Brzjavke: TRGOVSKA.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Prvovrstna umetna gnojila

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, Žalec (Slovenija).

Jamstvo za vsebino! :: Vse vrste v zalogi!

18% Thomasovo žlindro, 40-42% kalijevo sol, 18-20% kostni superfosfat, 15% rudninski superfosfat, 15-17% apneni dušik.

Močne, trpežne bakrene kotle vseh vrst s širokimi kapami, izdeluje edino

kotlarska zadruga

v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 28.

Čisti domači izdelki! Nizke cene! Stalna zaloga!

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

Janski les smrekov ali jelkov od 10 cm debeline na tankem koncu in od 3 m dolžine naprej kupi vsako množino franko vagon kranjskih postaj: **Sentjanški premogovnik, Krmelj-Dolenjsko.**

HLODE,

gozde, trame, deske in drva

ponudite lesni družbi

„ILIRIJI“ v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8 (pred sodnijo). Plaćujejo se najvišje dnevne cene.

Zahtevajte povsod **milo z gazelico!**

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica štev. 1.

Poštni predal 74. :: :: :: :: :: Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih cenah ter se za cenjena naročila najtopleje priporoča.

Zahtevajte proračun! Točna postrežba!

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.
Ljubljana.

Telefon interurban 180.

Tehnična pisarna Ljubljana, Sp. Šiška, Frankopanska 151.

Izvršuje:

stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske gradbe, betonske in železobetonske konstrukcije. Vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj.

Špecijaliteta:

Železobetonske cevi za vodne naprave in vodovode.

Zastopa:

Patent dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložkami za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“ mostovih in podobno).

Izdeluje:

vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. — Parna žaga.

Najboljše in najtrpežnejše blago kupite pri

Oblačilnici za Slovenijo r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Oglejte si njene zaloge!

Prodajalne na drobno

so v Stritarjevi ulici štev. 5 in v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti.

Glavno skladišče

je v LJUBLJANI u „KRESIJI“, Lingarjeva ulica štev. 1 v I. nadstropju.

Podružnica v SOMBORU (Bačka), Aleksandrova ulica štev. 11.